

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 99/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 15 януари 2013 година

относно Европейската статистическа програма за периода 2013 — 2017 г.

(текст от значение за ЕИП и за Швейцария)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 338, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽¹⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Надеждните емпирични и статистически данни имат изключително важно значение за измерването на напредъка и оценката на ефективността на политиките и програмите на Съюза, особено в контекста на стратегията „Европа 2020“, която е изложена в съобщението на Комисията от 3 март 2010 г., озаглавено „Европа 2020 — стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ („Европа 2020“).
- (2) Съгласно Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно европейската статистика ⁽²⁾ следва да се изготви многогодишна Европейска статистическа програма („многогодишната програма“), която да осигури рамката за финансиране на действията на Съюза.
- (3) В съответствие с Регламент (ЕО) № 223/2009 многогодишната програма следва да осигури рамката за разработването, изготвянето и разпространението на европейската статистика, основните области и целите на предвидените действия за период, който не надвишава пет години. С програмата следва да се определят приоритети относно потребностите от информация с цел осъществяване на дейностите на Съюза. Тези потребности следва да се преценят спрямо ресурсите, необходими на равнището на Съюза и на национално равнище, за да се осигури изискваната статистика, както и спрямо тежестта за респондентите и свързаните разходи на респондентите, като се обръща особено внимание на разходната ефективност.

⁽¹⁾ Позиция на Европейския парламент от 12 декември 2012 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 20 декември 2012 г.

⁽²⁾ ОВ L 87, 31.3.2009 г., стр. 164.

(4) Разработването, изготвянето и разпространението на европейската статистика в законодателната рамка на многогодишната програма следва да се осъществяват чрез тясно и координирано сътрудничество в рамките на Европейската статистическа система (ЕСС) между статистическия орган на Съюза, а именно Комисията (Евростат), и националните статистически институти и другите национални органи, определени от държавите членки (заедно „национални статистически органи“) ⁽³⁾. Професионалната независимост на националните статистически институти и на Комисията (Евростат) е от съществено значение за предоставянето на достоверни и висококачествени статистически данни.

(5) По-тясното сътрудничество между Комисията (Евростат) и националните статистически институти е от изключително голямо значение за повишаването на качеството на европейската статистика. Това по-тясно сътрудничество следва да се съсредоточи основно върху предоставянето на допълнително методологично обучение по статистика и свързаните с нея въпроси, развитието и разпространението на съществуващите добри практики в рамките на ЕСС, както и върху обмена на персонал между държавите членки и Комисията (Евростат).

(6) Изпълнението на многогодишната програма е възможност за изготвяне на хармонизирана европейска статистика, която да допринася за разработването, изготвянето и разпространението на обща, съпоставима и надеждна статистическа информация на равнището на Съюза.

(7) Висококачествената статистика, която е разработена, изготвена и разпространена по многогодишната програма, има съществено значение за вземането на фактически обосновани решения; тя следва да бъде налице своевременно и да допринася за изпълнението на политиките на Съюза, както това е залегнало в Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и в „Европа 2020“ и в други политики, разгледани в стратегическите приоритети на Комисията за периода 2010 — 2014 г., а именно засилено и интегрирано икономическо управление, изменение на климата, реформирана селскостопанска политика, растеж и социално сближаване, равенство между половете, Европа на гражданите и глобализацията. Тя също така следва да бъде подпомогната чрез финансирани по многогодишната програма действия в случаите, когато Съюзът може да осигури ясно изразена добавена стойност, и които действия целят да гарантират, че икономическите, социалните и екологичните показатели се третираат на равна основа.

⁽³⁾ Без да се засяга член 5 от Протокол № 4 за Устава на Европейската система на централните банки и Европейската централна банка.

- (8) При определянето на статистическите области, които да бъдат развивани, следва да се вземат предвид целите на Регламент (ЕС) № 691/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2011 г. относно европейските икономически сметки за околната среда ⁽¹⁾, които се отнасят до разработването на нови модули за икономически сметки за околната среда.
- (9) Освен това при статистическите проучвания следва да се обръща специално внимание на въздействието на програмите за фискална консолидация върху работниците и другите граждани. Статистическите данни следва да се събират по начин, който осигурява проследяване на развитието в отделните държави членки, например развитието по отношение на безработицата, размера и промените на плащанията за социален трансфер, броя и качеството на работните места, мобилността на работната сила в рамките на държавите членки, на Съюза, между Съюза и трети държави, както и свързаните социално-географски промени в структурата на заплащане и мерките за обучение.
- (10) През последните години ЕСС е изправена пред редица предизвикателства. На първо място, липсата на висококачествена национална статистика може да има пагубни последици за държавите членки и за Съюза като цяло. Ето защо винаги точната и висококачествена статистика, изготвена от професионално независими национални статистически институти, е абсолютно необходима за целите на изготвянето на политики както на национално равнище, така и на равнището на Съюза, и по-конкретно в контекста на надзорните механизми на еврозоната.
- (11) На второ място, потребността от европейска статистика непрекъснато се увеличава и е малко вероятно в бъдеще тази тенденция да се промени. Икономическата глобализация представлява специфично предизвикателство, което изисква разработване на нови параметри за измерване на глобалните вериги стойности по международно координиран начин, като с това се осигурява по-добра представа за икономическия растеж и създаването на работни места.
- (12) На трето място, естеството на потребностите се променя непрекъснато, което изисква повече синергия между статистическите области.
- (13) На четвърто място, подходящите разбивки на наличните данни могат да улеснят наблюдението на последиците от икономическата и финансова криза и въздействието на прилаганите политики върху гражданите, включително най-уязвимите сред тях.
- (14) На пето място, естеството на статистиката се промени. Статистиката вече не е просто един източник на информация за целите на изготвянето на политики, а залегна в самата основа на процеса на вземане на решения. Вземането на фактически обосновани решения изисква статистика, която да отговаря на критерии за високо качество, свързани с конкретните цели, за които се използва, като е налице нарастваща потребност от комплексна многоаспектна статистика в подкрепа на сложните политически сфери. За да се отговори правилно на изискванията за изготвянето на политики, са необходими дезагрегирани данни по пол, когато е целесъобразно.
- (15) На шесто място, поради появата на нови действащи лица на информационния пазар, в това число лица, предоставящи информация в почти реално време, в бъдеще приоритет на ЕСС ще е високото качество, включително актуалността.
- (16) На седмо място, предизвикателствата са дори още по-големи поради бюджетните ограничения на национално равнище и на равнището на Съюза, както и поради необходимостта от допълнително намаляване на тежестта за предприятията и гражданите.
- (17) Всички тези седем предизвикателства са разгледани в Съобщението на Комисията от 10 август 2009 г. относно метода за изготвяне на статистическата информация на ЕС: визия за следващото десетилетие и в стратегията на ЕСС за неговото прилагане, за да се преразгледат методите на работа на ЕСС с оглед повишаване на нейната ефективност и гъвкавост. Прилагането в практиката на посоченото съобщение е в основата на многогодишната програма в рамките на съвместната стратегия на ЕСС.
- (18) За да се гарантират интегритета и управлението на качеството при разработването, изготвянето и разпространението на европейската статистика съгласно настоящия регламент, националните статистически институти и Комисията (Евростат) следва да предприемат всички необходими мерки за поддържане на общественото доверие в статистиката и да позволят по-строгото прилагане на действащия Кодекс на европейската статистическа практика и съобщението на Комисията от 15 април 2011 г., озаглавено „Към стабилно управление на качеството на европейската статистика“, като се спазват установените в тях принципи.
- (19) С цел по-доброто съчетаване на ограничените ресурси, с които разполагат изготвящите европейска статистика национални и европейски органи, с непрекъснато нарастващите потребности от статистически данни, подготовителната фаза за годишните статистически работни програми на Комисията, в които се конкретизира многогодишната програма, следва да включва систематичен и задълбочен преглед на статистическите приоритети, с които да се намалят по-маловажните изисквания и опростят съществуващите процеси, като същевременно се подобри надеждността и се запазят стандартите за високо качество на официалната статистика. Следва също така да се отчита тежестта за респондентите, независимо дали става въпрос за стопански субекти, за единици на централното, регионалното или местното държавно управление, за домакинства или физически лица. Процесът следва да бъде съпроводен от тясно сътрудничество между ползвателите и производителите на европейска статистика.

(¹) ОВ L 192, 22.7.2011 г., стр. 1.

- (20) В този контекст следва да се постигне разумно разпределение на финансовата тежест между бюджета на Съюза и бюджетите на държавите членки. Поради това, в допълнение към определените с настоящия регламент финансови средства, националните статистически органи следва да получават на национално равнище подходящо финансиране, за да провеждат отделните статистически действия, набелязани за изпълнението на многогодишната програма.
- (21) С оглед на тежестта във връзка със съответствието, особено за по-малките държави членки, Комисията (Евростат) следва да може да предоставя техническа и експертна помощ на държавите членки, за да им съдейства да се справят с ограниченията при изследванията и с основните методологични пречки с цел да се гарантира съответствие и предоставянето на висококачествени данни.
- (22) Финансовият пакет за многогодишната програма следва също да се разпредели така, че да покрие разходите, необходими за подобряването на процеса за изготвяне на висококачествена европейска статистика и на капацитета за това, както и за потребностите от обучение на националните специалисти в областта на статистиката.
- (23) Финансовото участие на Съюза следва да бъде в подкрепа на дейности по разработването, изготвянето и разпространението на европейската статистика, както е посочено в настоящия регламент. То следва да бъде под формата на безвъзмездни средства, договори за възлагане на обществена поръчка или всякаква друга подкрепа, необходима за постигане на целите на многогодишната програма. В този контекст използването на еднократни суми следва да бъде основно средство за опростяване на управлението на безвъзмездните средства.
- (24) Съгласно член 15 от Регламент (ЕО) № 223/2009 следва да се разработи подходяща финансова структура в подкрепа на мрежите за съвместна дейност.
- (25) Следва да се предвиди разпоредба, с която да се даде възможност за участие в многогодишната програма на държавите от Европейската асоциация за свободна търговия, участващи в Европейското икономическо пространство, („държавите от ЕИП/ЕАСТ“) и Швейцария. Също така следва да се предвидят разпоредби, с които да се даде възможност за участие в многогодишната програма на други държави, по-специално на съседните на Съюза държави, на държавите, които са подали молби за членство в Съюза, и на държавите кандидатки и присъединяващите се държави.
- (26) В контекста на изпълнението на многогодишната програма следва да се насърчава, когато е целесъобразно, сътрудничеството с трети държави, неучастващи в многогодишната програма, като се вземат предвид съответните или предвидените споразумения между тези държави и Съюза.
- (27) За да се считат за решения за финансиране съгласно член 84, параграф 3 от Регламент (Евратом, ЕО) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза⁽¹⁾ („Финансов регламент“), в годишните работни програми, приети от Комисията за изпълнението на многогодишната програма, трябва да се определят поставените цели, очакваните резултати, методът на изпълнение и тяхната обща стойност. В тях също така трябва да се съдържа описание на действията, които ще бъдат финансирани, указание за разпределената за всяко действие сума и примерен график за изпълнение. Желателно е в тях да се посочи и какво е значението им за потребностите на ползвателите, както и план на проекта. По отношение на безвъзмездните средства програмите следва да включват приоритетите, основните критерии за оценка и максималния размер на съфинансирането. Освен това годишните работни програми следва да включват подходящи показатели за наблюдение на резултатите.
- (28) Тъй като целта на настоящия регламент, а именно създаването на многогодишната програма, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки и поради това може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (29) Извършена беше предварителна оценка в съответствие с принципа на добро финансово управление, за да се насочи вниманието в многогодишната програма към нуждата от ефективност и ефикасност при постигането на нейните цели и да се включат бюджетни ограничения още от етапа на изработване на многогодишната програма и по-нататък. Стойността и въздействието на мерките, предприемани в рамките на многогодишната програма, следва редовно да бъдат подлагани на наблюдение и оценка, включително от независими външни оценители. За целите на оценяването на многогодишната програма бяха формулирани измерими цели и бяха разработени показатели.
- (30) С настоящия регламент се определя финансовият пакет за 2013 г. за многогодишната програма, който да бъде главната отправна точка в рамките на годишната бюджетна процедура за бюджетния орган по смисъла на точка 37 от Междунституционалното споразумение от 17 май 2006 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията за бюджетната дисциплина и доброто финансово управление⁽²⁾.
- (31) В допълнение към финансовия пакет, определен с настоящия регламент, за отделните статистически действия, насочени към изпълнението на многогодишната програма, които включват също действия под формата на споразумение между националните статистически органи и Комисията (Евростат), следва да се предоставя подходящо финансиране на национално равнище, доколкото в възможно.

(1) ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1.

(2) ОВ C 139, 14.6.2006 г., стр. 1.

- (32) Оценката на въздействието за настоящия регламент, в която се посочват икономии на разходите за Съюза и държавите членки, представлява основата за разпределението на финанси за многогодишната програма. Икономии на разходите ще се дължат, по-конкретно, на новите методи за изготвяне на европейската статистика, които са следствие на развитието в областта на информационните и комуникационните технологии.
- (33) През целия цикъл на разходите финансовите интереси на Съюза следва да бъдат защитени чрез пропорционални мерки, включително посредством предотвратяване, установяване и разследване на нередности, възстановяване на изгубени, погрешно изплатени или неправомерно използвани средства, и когато е уместно, санкции.
- (34) За да се гарантира приемственост на статистическите дейности, предвидени в рамките на ЕСС за цялата календарна 2013 г. и от съображения за правна сигурност, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня на публикуването му и да се прилага от 1 януари 2013 г. По-специално целта на предвидената дата на прилагане на настоящия регламент е да се осигури основание за заплащане на договорно нает персонал, както и на всички дейности по програмата.
- (35) В съответствие с Регламент (ЕО) № 223/2009 проектът на многогодишна програма беше представен за предварително разглеждане на Комитета на Европейската статистическа система, на Европейския статистически консултативен комитет, създаден с Решение № 234/2008/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, и на Комитета по парична и финансова статистика и статистика на платежния баланс, създаден с Решение 2006/856/ЕО на Съвета ⁽²⁾,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Създаване на Европейската статистическа програма

Създава се Европейска статистическа програма за периода 2013 — 2017 г. („програмата“).

Член 2

Добавена стойност

Добавената стойност на програмата се състои в това, че гарантира, че европейската статистика е насочена към информацията, необходима за създаване, изпълнение, наблюдение и оценяване на политиките на Съюза. Освен това програмата допринася за ефективното използване на ресурсите, като с нея се подкрепят действията с основен принос към разработването, изготвянето и разпространението на хармонизирана, съпоставима, надеждна, лесна за ползване и достъпна статистическа информация, която се основава на единни стандарти и общи принципи, предвидени в Кодекса на европейската статистическа практика („Кодекс на статистическата практика“) приет от Комитета на Европейската статистическа система, по-специално критериите за качество — относимост, точност и надеждност, актуалност и навременност, достъпност и яснота, както и съгласуваност и съпоставимост.

⁽¹⁾ ОВ L 73, 15.3.2008 г., стр. 13.

⁽²⁾ ОВ L 332, 30.11.2006 г., стр. 21.

Член 3

Приложно поле

1. С настоящия регламент се предвижда програмната рамка за разработването, изготвянето и разпространението на европейска статистика, както и основните области и целите на предвидените действия за периода 2013 — 2017 г. в съответствие с членове 13 и 14 от Регламент (ЕО) № 223/2009.

2. В обхвата на програмата не попадат мерките, предвидени в Програмата за модернизирание на европейската статистика относно предприятията и търговията (програмата „MEETS“), създадена с Решение № 1297/2008/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾, до приключването на тази програма на 31 декември 2013 г., но се включват целите в областта на статистиката относно предприятията и търговията, планирани за изпълнение в периода 2014 — 2017 г.

Член 4

Цели

1. Общата цел на програмата е да позволи Европейската статистическа система (ЕСС) да продължи да бъде водещият доставчик на висококачествена статистика за Европа.

2. Като се имат предвид наличните ресурси на национално равнище и на равнището на Съюза, както и тежестта за респондентите, следните конкретни цели ще се преследват при статистическите действия, предприемани за изпълнение на програмата:

— цел № 1: да се предоставя своевременно статистическа информация в подкрепа на разработването, мониторинга и оценката на политиките на Съюза, която да отразява правилно приоритетите, като същевременно се поддържа баланс между икономическата, социалната и екологичната област и се обслужват потребностите на широк кръг от ползватели на европейска статистика, включително на други ръководни лица, изследователите, представителите на бизнес средите и европейските граждани като цяло, по разходноэффективен начин без излишно дублиране на усилията;

— цел № 2: да се прилагат нови методи за изготвяне на европейската статистика, насочени към постигане на по-висока ефективност и повишаване на качеството;

— цел № 3: да се засили партньорството в рамките на ЕСС и извън нея с цел допълнително укрепване на производителността и засилване на водещата ѝ роля в официалната статистика в световен мащаб; и

— цел № 4: да се гарантира, че предоставянето на подобна статистика е последователно за целия период на действие на програмата, при условие че това не вреди на механизмите за определяне на приоритетите на ЕСС.

3. Посочените в параграфи 1 и 2 общи и конкретни цели са конкретизирани в приложението, в което са посочени и показателите, използвани за мониторинг на изпълнението на програмата. В съответствие с членове 13 и 14 от Регламент

⁽³⁾ ОВ L 340, 19.12.2008 г., стр. 76.

(ЕО) № 223/2009 програмата е предмет на подробно годишно планиране, неразделна част от което ще бъде механизмът за определяне на приоритетите. Целите на програмата се постигат чрез тясно и координирано сътрудничество в рамките на ЕСС. Програмата включва разработването на подходящи инструменти, които да доведат до повишаване на качеството, по-голяма гъвкавост на ЕСС и повишена способност за своевременно удовлетворяване на потребностите на ползвателите. Тя също играе водеща роля при разработването на надеждни показатели, които могат да отговорят на предизвикателствата на 21 век, в частност да измерват устойчивостта на околната среда, качеството на живот и социалното сближаване, както и да регистрират икономическата активност в третичния сектор и социалната икономика.

Член 5

Статистическо управление, независимост, прозрачност и качество

1. Европейската статистика се изготвя по професионално независим и прозрачен начин.

2. Програмата се изпълнява в съответствие с принципите на Кодекса на статистическата практика с оглед изготвяне и разпространение на висококачествена хармонизирана и съпоставима европейска статистика в съответствие с член 12 от Регламент (ЕО) № 223/2009 и гарантиране на правилното функциониране на ЕСС като цяло. Националните статистически институти и статистическият орган на Съюза (Комисията (Евростат)) гарантират, чрез своята професионална независимост, че европейската статистика отговаря на Кодекса на статистическата практика.

3. Националните статистически институти и другите национални органи, определени от държавите членки, (заедно „националните статистически органи“) и Комисията (Евростат), които отговарят за разработването, изготвянето и разпространението на европейската статистика:

— се стремят да укрепят институционалната и организационната среда, която насърчава координацията, ефективността и надеждността на националните статистически органи и Комисията (Евростат), които изготвят и разпространяват европейска статистика;

— поставят акцент върху статистическите принципи, посочени в член 2, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 223/2009, и потребностите на ползвателите;

— обслужват потребностите на институционалните ползватели от Съюза в съответствие с Регламент (ЕО) № 223/2009 и се стремят да разработват статистика, която обслужва потребностите на широк кръг от ползватели на европейска статистика, включително на други ръководни лица, изследователите, представителите на бизнес средите и европейските граждани като цяло; и

— си сътрудничат със статистическите органи на международно равнище с цел да се насърчи използването на международни понятия, класификации, методи и други стандарти, поспециално с оглед гарантиране на по-голяма съгласуваност и по-добра съпоставимост на световно равнище.

4. Всяка държава членка се стреми да гарантира, че нейните процеси на изготвяне на статистика се установяват по стандартизиран начин и се подсилват от механизми за одит, доколкото е възможно.

5. В интерес на прозрачността Комисията (Евростат) публично оповестява, когато е целесъобразно, своята оценка на качеството на националното участие в европейската статистика в рамките на представянето на доклади за качеството и мониторинга на съответствието.

6. Комисията (Евростат) преценява по какъв начин да направи своите публикации, особено тези, които са достъпни на нейния интернет сайт, по-лесни за ползване от непрофесионалисти, предоставя лесен достъп до пълни серии от данни и включва интуитивни сравнителни графики, за да се осигури по-голяма добавена стойност за гражданите. Периодичните актуализации от страна на Комисията (Евростат) по възможност предоставят информация относно всяка държава членка и предлагат серии от данни на годишна и месечна база и серии от дългосрочни данни, когато е целесъобразно и когато ползите надвишават разходите по събирането.

Член 6

Определяне на статистически приоритети

1. Програмата гарантира изпълнението на статистически инициативи, които стоят в основата на разработването, изпълнението и мониторинга на текущите политики на Съюза, и предоставя статистическа подкрепа за важни изисквания, произтичащи от новите политически инициативи на Съюза.

2. При подготовката на годишните работни програми, посочени в член 9, Комисията гарантира ефективно определяне на приоритетите и годишен преглед и доклад относно статистическите приоритети. По този начин годишните работни програми ще се стремят да гарантират, че европейската статистика може да бъде изготвена в рамките на наличните ресурси на национално равнище и на равнището на Съюза. Определянето на приоритетите допринася за намаляването на разходите и тежестта, произтичащи от новите статистически изисквания, чрез намаляване на статистическите изисквания в съществуващите области на европейската статистика и се осъществява в тясно сътрудничество с държавите членки.

3. Комисията осигурява разработването и прилагането на инструменти за ежегодно преразглеждане на приоритетите на статистическите дейности с цел да допринесе за намаляването на разходите и тежестта за доставчиците на данни и лицата, изготвящи статистика.

4. При предлагането на нови действия или въвеждането на големи промени в съществуващата статистика Комисията надлежно обосновава тези действия или промени и предоставя информация с участието на държавите членки относно тежестта за респондентите и разходите за изготвяне на статистика в съответствие с член 14, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 223/2009.

Член 7

Финансиране

1. Финансовият пакет на Съюза за изпълнение на програмата за 2013 г. се определя на 57,3 милиона евро, които обхващат програмния период 2007 — 2013 г.

2. Не по-късно от три месеца след приемането на многогодишната финансова рамка за периода 2014 — 2020 г. (МФР за периода 2014 — 2020 г.), Комисията се приканва да представи на Европейския парламент и на Съвета законодателно предложение за установяване на разпределението на финансовите средства за периода 2014 — 2017 г.

3. Комисията предоставя финансовата подкрепа от страна на Съюза в съответствие с Финансовия регламент.

4. Комисията взема своето решение относно годишните бюджетни кредити при зачитане на прерогативите на бюджетния орган.

Член 8

Административна и техническа помощ

С разпределените за програмата финансови средства могат да бъдат покривани разходите във връзка с дейности по подготовка, мониторинг, контрол, одит и оценяване, които се изискват за управлението на програмата и осъществяването на нейните цели, и по-специално проучвания, заседания на експерти, разходи, свързани с възстановяване на средства на експерти в областта на статистиката, дейности по предоставяне на информация и осведомяване, разходи, свързани с информационни мрежи, насочени към обработката и обмена на информация, както и всички други разходи за техническа и административна помощ, направени от Комисията във връзка с управлението на програмата. Разпределените средства могат да покриват също техническа и експертна помощ, предоставени на държавите членки, които поради специфични обстоятелства не могат да изготвят определен вид европейска статистика или статистика с необходимото качество.

Член 9

Годишна работна програма

С цел изпълнение на програмата Комисията приема годишни работни програми, които отговарят на изискванията, установени в член 17 от Регламент (ЕО) № 223/2009, и в които се определят поставените цели и очакваните резултати, в съответствие с общите и конкретните цели, посочени в член 4, параграфи 1 и 2 от настоящия регламент. Всяка годишна работна програма се представя на Европейския парламент за сведение.

Член 10

Видове подкрепа

Финансовото участие на Съюза може да бъде под формата на безвъзмездни средства, договори за възлагане на обществена поръчка или всякаква друга подкрепа, необходима за постигането на общите и конкретните цели, посочени в член 4, параграфи 1 и 2.

Член 11

Допустими действия

1. Финансовото участие на Съюза е в подкрепа на дейности по разработването, изготвянето и разпространението на европейската статистика, необходима за постигането на общите и конкретните цели, посочени в член 4, параграфи 1 и 2. С приоритет се ползват действията с голяма добавена стойност за Съюза в съответствие с член 2.

2. Финансовото участие в подкрепа на мрежите за съвместна дейност, посочени в член 15 от Регламент (ЕО) № 223/2009 може да бъде под формата на безвъзмездни средства за дейност и да покрива до 95 % от допустимите разходи.

3. По целесъобразност, за функционирането на организациите, посочени в член 12, параграф 3, може да се предоставят безвъзмездни средства за оперативни разходи, които не надхвърлят 50 % от допустимите разходи.

4. Като участие в разходите, направени от държавите членки при осъществяване на действия, основаващи се на събирането на данни, може да се изплаща еднократна сума за масив от данни, за който на Комисията са предоставени пълните резултати, без при това да се надвишава определен максимален праг за събиране на данни. Размерът на еднократната сума се определя от Комисията при надлежно отчитане на сложността на събирането на данни.

Член 12

Бенефициери, отговарящи на условията за получаване на безвъзмездни средства

1. В съответствие с член 128, параграф 1, втора алинея от Финансовия регламент на националните статистически органи, посочени в член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 223/2009, могат да се предоставят безвъзмездни средства без покани за представяне на предложения.

2. В мрежите за съвместна дейност могат да участват посочените в параграф 1 бенефициери, както и други органи без покани за представяне на предложения, в съответствие с член 128, параграф 1 от Финансовия регламент.

3. Безвъзмездните средства за оперативни разходи, посочени в член 11, параграф 3, могат да бъдат предоставяни на организации, отговарящи на следните два критерия:

а) да са с нестопанска цел, да са независими от промишлени, търговски, стопански или други конфликтни интереси и да имат за свои основни цели и дейности насърчаването и подкрепата за прилагане на Кодекса на статистическата практика и на нови методи за изготвяне на европейската статистика, насочени към постигане на по-висока ефективност и повишаване на качеството на равнището на Съюза; и

б) да са предоставили на Комисията задоволителни отчети за своя членски състав, вътрешни правила и източници на финансиране.

Член 13

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. Комисията предприема необходимите мерки, за да гарантира, че при изпълнението на действията, финансирани по силата на настоящия регламент, финансовите интереси на Съюза са защитени чрез прилагането на превантивни мерки срещу измама, корупция и всякакви други незаконни дейности, чрез последователни и ефективни проверки и, при установяването на нередности, чрез връщането на погрешно изплатените суми и, когато е уместно, чрез ефективни, пропорционални и възпиращи санкции.

2. Комисията или нейни представители и Сметната палата имат правомощия за извършване на одит по документи и на място на всички бенефициери на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители, които са получили средства в рамките на настоящия регламент.

Европейската служба за борба с измамите (OLAF) извършва, когато е целесъобразно, проверки и инспекции на място по отношение на икономически оператори, засегнати пряко или непряко от такова финансиране в съответствие с процедурите, предвидени в Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности⁽¹⁾, с оглед установяване дали е налице измама, корупция или всякаква друга незаконна дейност, накърняваща финансовите интереси на Съюза във връзка със споразумение за отпускане на безвъзмездни средства, решение за отпускане на безвъзмездни средства или договор за които са отпуснати финансови средства по силата на настоящия регламент.

Без да се засягат първа и втора алинея, в споразумения за сътрудничество с трети държави и международни организации, споразумения за отпускане на безвъзмездни средства, решения за отпускане на безвъзмездни средства и договори, произтичащи от прилагането на настоящия регламент, се предвижда изрично упълномощаване на Комисията, Сметната палата и OLAF за провеждане на такива одити, проверки и инспекции на място.

Член 14

Участие на трети държави в програмата

В програмата могат да участват:

- а) държавите от ЕИП/ЕАСТ в съответствие с условията, определени в Споразумението за Европейското икономическо пространство;
- б) Швейцария, в съответствие с условията, определени в Споразумението от 26 октомври 2004 г. между Европейската общност и Конфедерация Швейцария за сътрудничество в областта на статистиката⁽²⁾; и

- в) държави, по отношение на които се прилага Европейската политика на съседство, държави, които са подали молби за членство в Съюза, държавите кандидатки и присъединяващите се държави, и държавите от Западните Балкани, участващи в процеса на стабилизиране и асоцииране, в съответствие с условията, установени в съответните двустранни или многостранни споразумения с тези държави, които определят общите принципи за тяхното участие в програмите на Съюза.

Член 15

Оценка и преглед на програмата

1. След консултации с Комитета на Европейската статистическа система и до 30 юни 2015 г. Комисията представя на Европейския парламент и Съвета междинен доклад за напредъка относно изпълнението на програмата.
2. Не по-късно от 31 декември 2016 г. Комисията може, въз основа на междинния доклад за напредъка, посочен в параграф 1, и след консултации с Комитета на Европейската статистическа система, да представи на Европейския парламент и на Съвета предложение за удължаване на програмата за периода 2018 — 2020 г., при спазване на МФР за периода 2014 — 2020 г.
3. До 31 декември 2018 г. и след консултации с Комитета на Европейската статистическа система и Европейския статистически консултативен комитет Комисията представя на Европейския парламент и Съвета окончателен доклад за оценка относно изпълнението на програмата.

Член 16

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2013 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 15 януари 2013 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
L. CREIGHTON

⁽¹⁾ ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2.

⁽²⁾ ОВ L 90, 28.3.2006 г., стр. 2.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Статистическа инфраструктура и цели на Европейската статистическа програма за периода 2013 — 2017 г.**Въведение**

За изпълнението на политиките на Съюза е необходима висококачествена, съпоставима и надеждна статистическа информация относно икономическото, социалното и екологичното положение в Съюза, както и относно неговите компоненти на национално и регионално равнище. Европейската статистика е също така абсолютно необходима за Европа, като позволява на широката общественост и европейските граждани да разбират и да участват в демократичния процес, както и в обсъждането на настоящето и бъдещето на Съюза.

Европейската статистическа програма предоставя законодателната рамка за разработването, изготвянето и разпространението на европейската статистика в периода 2013 — 2017 г.

Европейската статистика се разработва, изготвя и разпространява в съответствие с тази законодателна рамка чрез тясно и координирано сътрудничество в рамките на Европейската статистическа система (ЕСС).

Статистиката, която е разработена, изготвена и разпространена по Европейската статистическа програма за периода 2013 — 2017 г. („програмата“), допринася за изпълнението на политиките на Съюза, както това е залегнало в ДФЕС и стратегията „Европа 2020“, и в съответните водещи инициативи и други политики, предвидени в стратегическите приоритети на Комисията.

Като се има предвид, че програмата представлява многогодишна програма, обхващаща петгодишен период, както и че се цели ЕСС да запази своята основна роля в областта на статистиката, програмата е амбициозна по обхват и цели, но нейното изпълнение ще се осъществява поетапно. Разработването на ефективен механизъм за определяне на приоритетите и опростяване ще бъде цел на програмата.

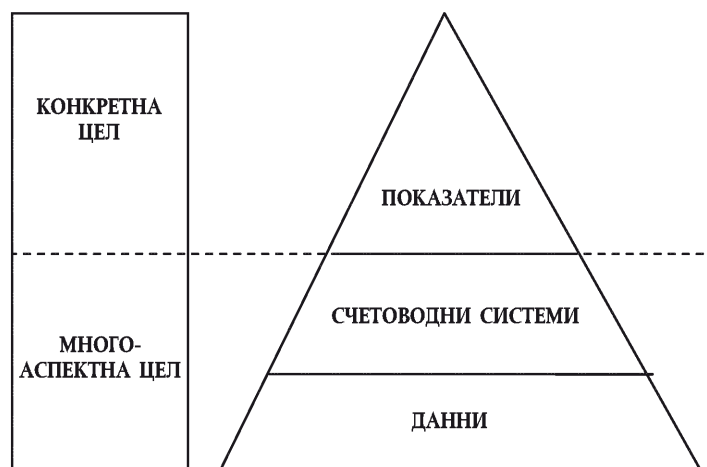
Статистическа инфраструктура

Програмата ще се стреми да установи инфраструктурата на статистическата информация. Тази инфраструктура трябва да се изготви с оглед на широкото и интензивното използване на различни приложения.

Изготвянето на политиките е в основата на решенията за изготвяне на европейска статистика. Въпреки това, тази статистика следва да е налична и лесно достъпна и за други ръководни лица, за изследователите, представителите на бизнес средите и европейските граждани като цяло, тъй като тя представлява обществено благо, финансирано от гражданите и предприятията, които следва да могат в еднаква степен да ползват предлаганите услуги. За да може да изпълни тази своя роля, инфраструктурата трябва да бъде проектирана в съответствие със стабилна концептуална рамка, с която, от една страна, да се гарантира пригодност за използване за редица цели, а от друга страна, да се позволи гъвкаво адаптиране към променящите се потребности на ползвателите през следващите години.

Инфраструктурата на статистическата информация е представена по-долу.

ИНФРАСТРУКТУРА НА СТАТИСТИЧЕСКАТА ИНФОРМАЦИЯ

Легенда

Данни: информацията, съставена от националните статистически органи въз основа на традиционно осъществяваните статистически дейности (извадкови изследвания, преброяване и пр.) и данни от други източници, повторно използвани за статистически цели. Тази информация е адаптирана така, че да отговаря на потребностите в конкретни области на политиката, напр. пазара на труда, миграцията или селското стопанство.

В това понятие също така се включват данните, които са събрани за административни цели, но се използват от националните статистически органи за статистически цели (обикновено посочвани като данни от административни източници).

Счетоводни системи: съвкупност от съгласувани и интегрирани сметки, баланси и таблици, основаващи се на набор от правила, договорени на международно равнище. Дадена счетоводна рамка осигурява висока степен на последователност и съпоставимост; статистическите данни могат да бъдат съставени и представени във формат, разработен за целите на анализа и изготвянето на политики.

Показатели: показателят е обобщен измерител, свързан с основен въпрос или явление и изведен от серии наблюдавани факти. Показателите могат да се използват за установяване на относително положение или за разкриване на положителна или отрицателна промяна. Обикновено показателите се използват директно в политиките в световен мащаб или на равнището на Съюза. В стратегическите области на политиките те играят важна роля при определяне на целите и мониторинга на тяхното постигане.

В рамките на тази обобщена схема в програмата допълнително ще се разграничават три стълба статистическа информация: „Бизнес“, „Европа на гражданите“ и „Статистика за околната среда, геопространствена, селскостопанска и друга секторна статистика“.

Политиките на равнището на Съюза и съответните политики на световно равнище са инструментите, с които се уточняват статистическите изисквания, на които програмата ще отговаря посредством своята преработена структура и съответстващите процеси на изготвяне на статистиката. Поради това всяка отделна политика на Съюза и световна политика намира отражение в различните компоненти на статистическата инфраструктура и е обхваната от конкретни дейности по програмата. Набелязваните през идващите години нови политики ще бъдат обхванати чрез нови методи за получаване на показатели или сметки въз основа на изготвените в рамките на трите стълба статистически данни.

СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ — СТРУКТУРА И ДИНАМИКА

Цели

Общата цел на програмата е да позволи ЕСС да продължи да бъде водещият доставчик на висококачествена статистика за Европа.

Като се имат предвид наличните ресурси на национално равнище и на равнището на Съюза, както и тежестта за респондентите, при статистическите дейности, предприемани за изпълнение на програмата, ще се преследват следните конкретни цели:

- цел № 1: да се предоставя своевременно статистическа информация в подкрепа на разработването, мониторинга и оценката на политиките на Съюза въз основа на приоритетите, като същевременно се поддържа баланс между икономическата, социалната и екологичната област и се обслужват потребностите на широк кръг от ползватели на европейска статистика, включително на други ръководни лица, изследователите, представителите на бизнес средите и европейските граждани като цяло, по разходоефективен начин без излишно дублиране на усилията;
- цел № 2: да се прилагат нови методи за изготвяне на европейската статистика, насочени към постигане на по-висока ефективност и повишаване на качеството;
- цел № 3: да се засили партньорството в рамките на ЕСС и извън нея с цел допълнително укрепване на производителността и засилване на водещата ѝ роля в официалната статистика в световен мащаб; и

— цел № 4: да се гарантира, че предоставянето на подобна статистика е последователно за целия период на действие на програмата, при условие че това не вреди на механизмите за определяне на приоритетите на ЕСС.

Тези конкретни цели са разбити на различни приоритетни области, които са описани по-долу. Цели № 1 и № 4 са изложени в раздел I „Статистически продукти“, цел № 2 — в раздел II „Методи за изготвяне на европейска статистика“, а цел № 3 — в раздел III „Партньорство“.

I. СТАТИСТИЧЕСКИ ПРОДУКТИ

1. Показатели

1.1. „Европа 2020“

Приемането на стратегията „Европа 2020“ по време на Европейския съвет от юни 2010 г. до голяма степен даде рамката на стратегическата програма за политиките на Съюза и националните политики за следващите години. В тази програма се определят редица водещи цели и инициативи, за които ЕСС трябва да осигури статистически показатели в редица области (т.е. създаване на по-добри условия за иновации, научноизследователска и развойна дейност, насърчване на заетостта, постигане на целите на Съюза за действия във връзка с изменението на климата и в областта на енергетиката, ресурсна ефективност, повишаване на образователните равнища, включително мобилността с учебна цел, активен живот на възрастните хора и остаряване в добро здраве, както и насърчване на социалното включване чрез намаляване на бедността).

Цел 1.1.1

Да се предоставя своевременно висококачествена статистическа информация с цел мониторинг на изпълнението на стратегията „Европа 2020“. Новите показатели се основават, доколкото е възможно, на наличните статистически данни.

Целта ще бъде постигната чрез:

- публикуване на уебсайта на Комисията (Евростат) на актуализирани водещи целеви показатели във връзка със стратегията „Европа 2020“ (в сферата на заетостта, научноизследователската и развойна дейност, иновациите, енергетиката/ изменението на климата, образованието, околната среда, социалната защита, социалното включване и бедността);
- предоставяне на статистически данни в подкрепа на мониторинга на изпълнението на водещите инициативи по стратегията „Европа 2020“;
- предоставяне на допълнителни показатели, които да се използват при предварителната и последващата оценка на икономическата и социалната политика на Съюза, както и на политиката на Съюза в сферата на околната среда; и
- показатели за заетостта, при които се разграничава непълното от пълното работно време, както и показатели за безработицата, които вземат под внимание хората, обхванати от мерки за активизиране, като например обучение.

1.2. Икономическо управление

Кризата и напреженията на финансовите пазари изведоха на преден план необходимостта от засилено икономическо управление на Съюза. Съюзът вече предприе решителни стъпки по отношение на икономическото управление и координацията, като някои от тях ще имат съществено отражение върху статистическите дейности в допълнение към дейностите, които се осъществяват понастоящем.

Цел 1.2.1

Да се разработи нова статистическа информация и да се разшири съществуващата такава информация, представляваща интерес за отговорните фактори в Съюза и за широката общественост, във връзка със засиленото и интегрирано икономическо управление на Съюза и с цикъла на надзор, интегриращ Пакта за стабилност и растеж и икономическата политика.

Целта ще бъде постигната чрез:

- осигуряване на статистически данни за прегледа/проследяването на макроикономическите дисбаланси и съответния анализ;
- осигуряване на статистически данни за целите на засилен Пакт за стабилност и растеж, насочени по-конкретно към изготвянето и предоставянето на висококачествена статистика относно публичния дълг;
- разработване и изготвяне на набор от показатели за измерване на конкурентоспособността; и
- въвеждане на стабилно управление на качеството в рамките на процеса за изготвяне на статистиката, което да обхваща също базовите данни за публичните финанси, както и съответната организация на работните процеси в държавите членки.

Цел 1.2.2

На отговорните фактори в Съюза да се предоставят надеждни статистически данни и показатели за административни и нормативни цели, както и за мониторинг на конкретни ангажменти на Съюза в рамките на политиките.

Целта ще бъде постигната чрез:

- определяне и постигане на съгласие с ползвателите относно обхвата на статистиката за административни и нормативни цели; и
- определяне, когато е целесъобразно, въвеждане и разясняване на стабилна рамка за управление на качеството по отношение на тези показатели.

1.3. Глобализация на икономиката

Социалните, икономическите и другите последици от финансовата криза, засилването на трансграничните потоци и фрагментацията на производствените процеси изведоха на преден план необходимостта от по-съгласувана рамка и засилено измерване на производството в световен мащаб.

Цел 1.3.1

Да се подобрят наличните показатели и статистическа информация, предоставяни на отговорните фактори в Съюза и на широката общественост във връзка с глобализацията на икономиката и глобалните вериги стойности.

Целта ще бъде постигната чрез:

- актуализиране на съществуващите показатели за глобализацията на икономиката, предоставени на уебсайта на Комисията (Евростат);
- разработване на нови показатели за с глобалните вериги стойности, включително потоците на природните ресурси и зависимостта от тези ресурси;
- анализиране на глобалните вериги стойности, при възможност — чрез таблици „Ресурс — използване“, както и чрез статистиката за външната търговия и бизнес статистиката, в това число свързване на микроданни; и
- проучване на необходимостта от реформа в изчисляването и разпределянето на услугите за финансово посредничество.

2. Счетоводни рамки

Съобщението на Комисията от 20 август 2009 г., озаглавено „Отвъд БВП — измерване на напредъка в свят на промени“ и публикуването на доклада Шиглиц—Сен—Фитуси относно измерването на постиженията в икономиката и социалния напредък дадоха нов тласък към основното предизвикателство пред статистическата система, а именно как да се осигури по-добра статистика по въпроси, отнасящи се до различни области, както и по-интегрирана статистика за описание на комплексни социално-икономически явления и явления в областта на околната среда, извън традиционните измерители на икономическата продукция. Европейската система от национални и регионални сметки (ESA) предлага интегрирана и последователна рамка за цялата икономическа статистика, която следва да бъде допълнена с други показатели, за да се осигури по-изчерпателна информация за изготвянето на политики и вземането на решения.

2.1. Постигания в икономиката и социалната сфера

Икономическата криза постави още по-остро необходимостта от набор от висококачествени макроикономически показатели, които да позволят по-добро разбиране и анализиране на икономическите колебания и въздействието им върху обществото и по този начин да улеснят процеса на вземане на решения. Все по-глобализираното производство налага разработването на последователна рамка, която да улеснява интерпретирането и интегрирането на статистическите данни от различни области.

Цел 2.1.1

Да се постигне допълнително измерване на постиженията в икономиката чрез различни измерения на глобализацията, качеството на живот, достъпа до стоки и услуги, устойчивостта на околната среда, здравеопазването, благосъстоянието, социалното сближаване и социалното включване. Да се разработи рамка за анализ на глобализираното производство.

Целта ще бъде постигната чрез:

- съставяне на годишните и тримесечните национални сметки както и на годишните регионални сметки в съответствие с ESA;
- изготвяне на показатели за разпределението на доходите и потреблението сред домакинствата (чрез съгласуване на агрегатите на националните сметки с данните от изследванията на домакинствата или с административните данни);
- съставяне на актуална и висококачествена статистика за цените, а именно на хармонизирани индекси на потребителските цени;
- разработване на сателитни сметки за нови области;
- създаване на база данни за измерване на растежа и производителността, като се вземат предвид промените в производителността в публичния сектор, както и в частния сектор;

- разработване на концептуална рамка за анализ на глобализираното производство;
- разработване на концептуална рамка за измерване на качеството на живот и благосъстоянието; и
- хармонизиране на съответните счетоводни и статистически понятия, доколкото е възможно.

Цел 2.1.2

Да се предоставят основните макроикономически и социални показатели, както и основните европейски икономически показатели (наричани по-нататък „ОЕИП“) под формата на съгласуван набор от показатели, отговарящ на световните изисквания и на изискванията на Съюза по отношение на статистическите данни, и ОЕИП да се адаптират така, че да удовлетворяват променящите се потребности на ползвателите.

Целта ще бъде постигната чрез:

- координирано разработване на набори от основни макроикономически и социални показатели, както и показатели за устойчиво развитие;
- наличие на хармонизирана методология за основните макроикономически и социални показатели и ОЕИП;
- повишаване на международна съпоставимост на показателите;
- осигуряване на усъвършенствани инструменти за улесняване интерпретирането на показателите и предоставянето на информация за тях; и
- предоставяне на хармонизирана статистика в жилищния сектор и на свързаната с нея статистика за всички държави членки.

2.2. Устойчивост на околната среда

Защитата, опазването и подобряването на околната среда за настоящите и бъдещите поколения, както и борбата с последиците от изменението на климата са важен приоритет в дневния ред на Европа и са цели, залегнали в договорите за ЕС. За да бъдат ефективни съответните политики, се изисква статистическа информация в различни области.

Цел 2.2.1

Да се предоставят сметки за околната среда, както и статистика във връзка с изменението на климата, като се отчетат международните постижения в тази област.

Целта ще бъде постигната чрез:

- разработване на съгласувана система от сметки за околната среда под формата на „сателитни сметки“ към основните национални сметки, чрез която да се предоставя информация за емисиите в атмосферата, енергопотреблението, потоците и запасите от суровини и вода, търговията с основни и дефицитни суровини, данъчното облагане, свързано с околната среда, и разходите за опазване на околната среда, при възможност включително зеления растеж и свързаните със зелената икономика обществени поръчки;
- актуализиране, разработване, изготвяне и разпространение на показатели, които показват вторичните въздействия: влиянието на изменението на климата, включително по отношение на здравето, уязвимите места и напредъка във връзка с приспособяването; и
- разработване на водещ показател за измерване на глобалния натиск върху околната среда.

3. Данни

3.1. Бизнес

В центъра на редица политики на Съюза са европейските предприятия, които същевременно отговарят за предоставянето на основни данни. В съответствие с това бизнес статистиката в широк смисъл е изключително търсена както в подкрепа на процеса на вземането на решения, така и за да подпомогне разбирането от страна на европейските граждани и бизнес средите на въздействието на тези политики, като се прави разграничение между големите предприятия, предприятията със средна капитализация и МСП, по отношение на които има все по-голяма нужда от подробна и хармонизирана статистика. Същевременно е необходимо административната тежест и тежестта за респондентите да се намалят.

Цел 3.1.1

Да се повиши ефикасността и ефективността на процеса на изготвяне на статистиката. Да се предоставя висококачествена статистика за основните области, в центъра на които са предприятията, като напр. бизнес статистиката, краткосрочните показатели, инвестициите на предприятията в човешки капитал и придобиване на умения, международните трансакции, глобализацията, мониторинга на вътрешния пазар, научноизследователската и развойната дейност и иновациите, туризма. Специално внимание следва да се отдели на наличието на данни за промишлени сектори или сектори на услугите, в които има голяма добавена стойност, особено за секторите в зелената, цифровата или социалната икономика (като здравеопазването и образованието).

Целта ще бъде постигната чрез:

- повторно използване на вече наличните в статистическата система или в обществото данни и изготвяне на обща инфраструктура и общи инструменти;
- предоставяне на статистическа информация и показатели относно бизнеса на годишна база и на по-кратки периоди;
- предоставяне на статистическа информация, описваща позицията на Европа в света и отношенията на Съюза с останалия свят;
- предоставяне на статистическа информация за анализ на глобалните вериги стойности и разработване на регистъра EuroGroups като ключов елемент за събирането на информация от различните сектори относно глобализацията;
- възстановяване на баланса между събирането на статистическа информация за търговията със стоки и търговията с услуги чрез предоставяне на повече данни за услугите и предприемане на действия за възстановяване на баланса между статистическата информация за услугите и стоките;
- разработване на инструменти за мониторинг на вътрешния пазар, като инструмента за мониторинг на цените на храните и свързаните показатели;
- предоставяне на статистика в ключовите области на постиженията в иновациите и научноизследователската и развойна дейност чрез по-широко използване на регистрите на патентите, допълнителни проучвания и използване на индивидуални микроданни за статистически цели;
- предоставяне на статистика относно търсенето и предлагането в туризма чрез оптимизирано събиране на данни и подобро интегриране на данните от туризма в други области; и
- предоставяне на статистика относно използването на ресурсите и ефективността на ресурсите въз основа, доколкото е възможно, на съществуващо събиране на данни.

3.2. Европа на гражданите

В центъра на редица политики на ЕС са европейските граждани. Вследствие на това социалната статистика в широк смисъл е изключително търсена както в подкрепа на процеса на вземането на решения и за мониторинга на резултата от социалните политики, така и за да помогне на европейските граждани да оценят влиянието на тези политики върху начина им на живот и благосъстоянието им.

Цел 3.2.1

Да се предостави статистика за основните области на социалната политика, в центъра на които са гражданите, като напр. благосъстоянието, устойчивостта, социалното сближаване, бедността, неравенствата, предизвикателствата в демографски план (по-специално застаряването на населението и миграцията), пазара на труда, образованието и обучението, включително образованието на децата, обучението на възрастните, професионалното обучение и мобилността с учебна цел на младите хора, културата, физическата активност, качеството на живот, безопасността, здравеопазването, хората с увреждания, потреблението, свободното движение и единния пазар, мобилността на младите хора, иновациите в технологиите и новите начини на живот. Тази статистика се дезагрегира по пол, когато е целесъобразно, и по групи, които представляват специален интерес за лицата, които изготвят социалните политики. Определят се приоритети в съответствие с член 6.

Целта ще бъде постигната чрез:

- установяване на консолидирана основна инфраструктура на европейската социална статистика, включително събиране на данни от изследвания и от административни източници и общ набор от основни променливи;
- разработване на основни социални изследвания, предоставящи данни (включително микроданни) за лица и домакинства, рационализирани и допълвани от допълнителни и не толкова чести събирания на микроданни;
- предоставяне на статистика за образованието и обучението, включително рационализиране и модернизиране на изследването на образованието и обучението за възрастни;
- предоставяне на статистика за неравенствата по отношение на доходите, осигуряваща съпоставим национален водещ показател, както и данни за неравенствата при достъпа до основни стоки и услуги;
- методологична работа за предоставяне на статистика за физическата активност и културата;
- предоставяне на статистика за безопасността във връзка с престъпността, здравето, съгласно договореното в рамките на Регламент (ЕО) № 1338/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно статистиката на Общността в областта на общественото здраве и здравословните и безопасни условия на труд ⁽¹⁾; и уврежданията;
- изпълнение на действията по работната програма за рационализиране на статистиката, свързана с миграцията;

⁽¹⁾ ОВ L 354, 31.12.2008 г., стр. 70.

- предоставяне на показатели за качеството на живот с цел измерване на напредъка на обществата; и
- започване на подготовката за следващото преброяване (планирано за 2021 г.)

3.3. Статистика за околната среда, геопространствена, селскостопанска и друга секторна статистика

Съчетаването на статистиката с пространствено ориентирани данни и с геопространствен анализ ще разкрие нови възможности, които ЕСС ще проучи допълнително. Специално внимание ще трябва да се отдели на такива специфични въпроси като поверителността и статистическата валидност на оценките за малки области.

Занапред от изключително важно значение ще бъде наличието на статистика в областта на енергетиката и транспорта, която да бъде в подкрепа на стратегията „Европа 2020“ и на политиката във връзка с изменението на климата.

В периода 2013 — 2017 г. селското стопанство ще запази позициите си сред политиките на Съюза. Статистическата дейност ще бъде силно повлияна от резултатите от обсъждането на бъдещето на общата селскостопанска политика след 2013 г. Вниманието ще се съсредоточи върху измеренията, свързани с околната среда, биоразнообразието/екосистемите, икономиката, човешкото здраве и безопасност, както и със социалните аспекти.

Цел 3.3.1

Да се осигури подкрепа за изготвянето на политики, базирани на факти, чрез по-гъвкаво и по-широко използване на пространствената информация, съчетана със статистическа информация в обществената и икономическата област и областта на околната среда.

Целта ще бъде постигната чрез:

- по-нататъшно развитие, поддържане и използване на Инфраструктурата за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE), установена с Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, по-специално чрез геопортала на ЕС;
- предоставяне на редица географски данни чрез сътрудничество с програмите на Съюза за изследвания за използването на земята и дистанционно наблюдение; и
- интегриране на статистическите данни, когато това е приложимо, като по този начин се създаде гъвкава инфраструктура с многобройни източници на информация с цел осигуряване на целенасочен пространствено-времеви анализ.

Цел 3.3.2

Да се предоставя статистика в областта на околната среда в подкрепа на процеса по изготвяне на политиките на Съюза.

Целта ще бъде постигната чрез:

- предоставяне на масив от ключови статистически данни относно ресурсите, например във връзка с отпадъците и рециклирането, водата, залежите от суровини, екосистемните услуги и биоразнообразието на национално и при възможност, регионално равнище, както и на масив от ключови статистически данни във връзка с изменението на климата, с цел осигуряване на подкрепа за действията и политиките за намаляване на последиците и за приспособяване, предприемани на всички съответни равнища — от местно равнище до равнището на Съюза.

Цел 3.3.3

Да се предоставя статистика в областта на енергетиката и транспорта в подкрепа на политиките на Съюза.

Целта ще бъде постигната чрез изготвяне и разпространение на статистика относно:

- енергията от възобновяеми източници;
- енергоспестяването/енергийната ефективност; и
- безопасността на транспорта, пътническата мобилност, измерването на движението по пътищата и комбинирания товарен транспорт.

Цел 3.3.4

Да се предоставя статистика в областта на селското, рибното и горското стопанство за целите на разработване и мониторинг на Общата селскостопанска политика и Общата политика в областта на рибното стопанство в съответствие с ключовите европейски стратегически цели, свързани с устойчивото развитие и развитието на селските райони, чрез редовно провеждане на дейностите по разработване, изготвяне и разпространение на статистика.

⁽¹⁾ ОВ L 108, 25.4.2007 г., стр. 1.

Целта ще бъде постигната чрез:

- преглед и опростяване на начините на събиране на данни за селското стопанство в съответствие с прегледа на общата селскостопанска политика за периода след 2013 г.;
- реорганизация на процесите на събиране на данни за селското стопанство с цел подобряване на качеството и актуалността на предоставяните данни;
- задълбочен преглед на системата за управление на данните относно използването на земята/земното покритие и разработване и прилагане на нова система на тази основа;
- въвеждане в практиката на система за събиране на данни за съгласувани агроекологични показатели, въз основа на съществуващите данни, когато това е възможно;
- осигуряване на подходящи разбивки по райони; и
- изработване и разпространяване на масив от ключови данни за горското стопанство въз основа на интегрираните икономически сметки и сметки за околната среда за горското стопанство (Integrated Environmental and Economic Accounting for Forestry), като например горска площ, обем и стойност на дървостоя и икономическите сметки за горското стопанство и дърводобива.

II. МЕТОДИ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ЕВРОПЕЙСКА СТАТИСТИКА

Понастоящем ЕСС е изправена пред редица предизвикателства: повишеното търсене на висококачествена статистика, нарастващата потребност от комплексна многоаспектна статистика, появата на нови действащи лица на информационния пазар, ограниченията по отношение на ресурсите, необходимостта от допълнително намаляване на статистическата тежест за респондентите, както и разнообразието на средствата за комуникация. Това налага поетапно адаптиране на методите за изготвяне и разпространение на европейската официална статистика.

1. Управление на качеството в рамките на ЕСС

Цел 1.1

Да се въведе в ЕСС система за управление на качеството, основаваща се на Кодекса на статистическата практика.

Да се засили обменът на добри практики при прилагането на Кодекса на статистическата практика и да се гарантира, че докладите за качеството са насочени към различните потребности на ползвателите.

Целта ще бъде постигната чрез:

- въвеждане на нови механизми за мониторинг и втори етап на партньорски проверки с цел оценяване на съответствието с Кодекса на статистическата практика;
- съгласуване на рамките за осигуряване на качеството на ЕСС и Европейската система на централните банки (ЕСЦБ);
- удовлетворяване на потребностите на ползвателите по отношение на докладите за качеството; и
- стандартизиране на докладите за качеството в различните статистически области на равнището на Съюза.

2. Определяне на приоритетите и опростяване

ЕСС е изправена пред сериозно предизвикателство: да съумее да предоставя висококачествена европейска статистика в отговор на нарастващите потребности от статистически данни в контекста на значително намалените бюджети на държавите членки и на възприетата политика за задържане на растежа на човешките ресурси в рамките на Комисията и в държавите членки, което ще доведе, за някои органи, до реално намаляване на човешките ресурси. С оглед на тези ресурсни ограничения на европейско и национално равнище е важно да се засилят мерките по определяне на приоритети и опростяване, за което се изисква ангажираност от страна на всички партньори в ЕСС. Като неразделна част от подготовката на годишните работни програми беше въведен механизъм за определяне на приоритетите и той ще се прилага през целия период на действие на програмата. Наред с другото е включен годишен преглед на съществуващите статистически изисквания, въз основата на предложени от Комисията инициативи за намаляване на статистическите изисквания предвид интересите на ползвателите, на изготвящите статистиката и на респондентите. Процесът следва да се провежда в тясно сътрудничество с ползвателите и изготвящите европейската статистика.

Цел 2.1

Да се приложи в практиката механизъм за определяне на приоритетите за ЕСС, за да се опростят изискванията за докладване и да се адаптира към новите потребности от статистически данни при същевременно отчитане на ограниченията, пред които са изправени изготвящите статистиката лица, тежестта за респондентите и потребностите на ползвателите.

Целта ще бъде постигната чрез:

- определяне на приоритетите и разпределение на ресурсите, съгласно тези приоритети;
- определяне на приоритетите за ЕСС като част от годишната работна програма, посочена в член 9;

- вземане предвид на резултатите от консултациите с ползвателите и с изготвящите статистиката лица при съставяне на годишната работна програма; и
- уведомяване на ползвателите за статистическите области, които подлежат на опростяване, и за областите, за които ще се намали или преустанови събирането на данни.

3. Многоцелева статистика и по-висока ефективност при изготвяне на статистиката

Цел 3.1

Като се отчетат разходите по изпълнението, породени в рамките на ЕСС, постепенно да се въведе бизнес архитектура на ЕСС, която да дава възможност за по-интегриран подход при изготвянето на европейската статистика; да се хармонизират и стандартизират методите за изготвяне на статистиката и метаданните; да се засили интеграцията — както хоризонтална (между статистическите области), така и вертикална (между партньорите в ЕСС) — в процесите на изготвяне на статистика в рамките на ЕСС при спазване на принципа на субсидиарност; да се използват и интегрират многобройни източници на данни; да се изготвя многоцелева статистика. Обръща се специално внимание на въпросите, свързани с поверителността, които ще възникнат със засилената употреба, повторната употреба и обмена на микроданни и административни записи.

Целта ще бъде постигната чрез:

- по-широко използване на подходящи административни данни във всички статистически области;
- набелязване и използване на нови източници на данни за целите на европейската статистика;
- засилено участие на Комисията (Евростат) и националните статистически органи в създаването на административните записи;
- по-широко използване на техниките за статистическо съчетаване и свързване на данни, с цел повишаване на предлагането на европейска статистика;
- използване на европейския подход към статистиката, за да могат да се предприемат бързо действия в областта на политиките при специфични и надлежно обосновани случаи;
- засилено интегриране на процесите на изготвяне на европейската статистика чрез координирани действия в рамките на ЕСС;
- допълнително хармонизиране на статистическите понятия в статистическите области;
- разработване и прилагане в практиката на гъвкава информационна инфраструктура за справки и на технически стандарти за подобряване на оперативната съвместимост, обмена на данни и метаданни и общото моделиране на данните;
- използване на стандартни ИТ средства при статистическите бизнес процеси;
- разработване на методологични стандарти, за да се увеличат използването и предлагането на хармонизирани методологии (включително смесени подходи при събирането на данни) и хармонизирани метаданни;
- засилване на ролята на статистическите регистри на предприятията като място за съхранение на информация за статистическите единици за всички свързани с предприятията статистически области и използването на регистрите като източник на данни за националните сметки; и
- подобряване на предоставянето на метаданни, по-специално основна информация относно начина на събиране на данните, качеството на данните и начините данните да бъдат по-лесно разбираеми за ползвателите.

Цел 3.2

Да се осигури доброто функциониране и съгласуваността на ЕСС чрез ефективно сътрудничество и комуникация.

Целта ще бъде постигната чрез:

- ефективна и ефикасна подкрепа за партньорството в рамките на ЕСС;
- определяне и прилагане в практиката на методи за разпределение на тежестта и работата в рамките на ЕСС; и
- допълнително разработване и въвеждане в действие на мрежи за съвместна дейност.

4. Разпространение и комуникация

Цел 4.1

ЕСС да се превърне в основния източник на данни за европейската статистика за всички ползватели и по-специално за отговорните фактори в публичния и частния сектор, чрез предлагане на висококачествена услуга по предоставяне на статистическа информация въз основа на принципите на свободен и лесен достъп до европейската статистика.

Диалогът между ползвателите и изготвящите статистиката да се засили и разшири, за да се удовлетворят потребностите на ползвателите от висококачествена статистика. От основно значение за подобряване на ефективността и ефикасността на ЕСС е ползвателите да бъдат привлечени за участие в новите разработки още на ранен етап.

Да се разшири и рационализира гамата от статистически продукти за разпространение, така че да се отговори на потребностите на ползвателите чрез използване на новите технологии.

Да се изгради ефективна, интегрирана и сигурна инфраструктура в рамките на ЕСС, за да се предоставя достъп до поверителни данни за научни цели.

Целта ще бъде постигната чрез:

- превръщане на ЕСС в първоизточник за справка от страна на всички ползватели на европейска статистика;
- изграждане на интегрирана сигурна инфраструктура за достъп до микроданните на Съюза;
- въвеждане на система за обработка на исканията на ползвателите за незабавен достъп и за консултиране във връзка с интерпретирането на статистическата информация;
- адаптиране на статистическите продукти за разпространение към потребностите на ползвателите чрез използване на новите технологии;
- увеличаване на броя на статистическите продукти по общи за различни области въпроси;
- по-широко използване на новите технологии за комуникация и разпространение (напр. въз основа на формата „Statistical Data and Metadata eXchange“ — SDMX);
- по-голямо предлагане на масиви от микроданни за целите на изследователската дейност в областта на статистиката в съответствие с правото на Съюза и с националното право относно поверителността на данните; и
- изготвяне на масиви от данни за улесняване на използването на статистически данни за образователни и научни цели.

5. Обучение, иновации и научноизследователска дейност

Цел 5.1

Да се удовлетворят потребностите от учене и развитие в рамките на ЕСС чрез съчетаване на курсовете за обучение и възможностите за учене и развитие.

Да се подобри сътрудничеството между членовете на ЕСС във връзка с трансфера на знания, обmena и прилагането на най-добри практики и на общи иновативни подходи при изготвянето на статистиката.

Да се организират дейностите, участията и изготвянето на становища от научноизследователските среди във връзка с подобряването на веригите за изготвяне на статистиката и повишаването на качеството на официалната статистическа информация.

Целта ще бъде постигната чрез:

- разработване на магистърска програма (напр. магистърска програма по официална статистика);
- предлагане на програми за обучение в отговор на потребностите на ползвателите и на другите граждани;
- по-широко прилагане на резултатите от научноизследователски проекти при изготвянето и разпространението на статистиката;
- превръщане на ЕСС в източник за справка от страна на статистическите изследователски среди;
- широко участие на изследователските среди в научноизследователските дейности в областта на официалната статистика; и
- въвеждане на подходящи инструменти за обмен на практики и прилагане на общи решения в рамките на ЕСС.

III. ПАРТНЬОРСТВО

1. Партньорство в рамките на ЕСС и извън нея

В дух на партньорство, националните статистически органи и Комисията (Евростат) отговарят за разработването, изготвянето и разпространението на европейската статистика.

Цел 1.1

Да се приложи в практиката подобрената рамка за управление на ЕСС.

Целта ще бъде постигната чрез прилагане на преразглеждането на Регламент (ЕО) № 223/2009 и на Решение 2012/504/ЕС на Комисията от 17 септември 2012 г. относно Евростат⁽¹⁾.

Цел 1.2

Да се засили координиращата роля на Комисията (Евростат) в качеството ѝ на статистическа служба на Европейския съюз.

Целта ще бъде постигната чрез:

- приобщаване на Комисията (Евростат) на ранен етап към всички инициативи на Комисията във връзка със статистическите им аспекти; и
- редовен диалог на най-високо управленско равнище между заинтересованите страни.

Цел 1.3

Да се засили сътрудничеството с Европейската система на централните банки и с европейските и международните организации, участващи в изготвянето на данни за статистически или административни цели, чрез общи проекти и координирани разработки. Да се осигури съответствие между стандартите на Съюза и международните стандарти.

Целта ще бъде постигната чрез:

- въвеждане на рамка за качество, обща за ЕСС и ЕСЦБ;
- засилено участие на Комисията (Евростат) в международните консултативни групи;
- определяне и използване на нови пътища за сътрудничество с цел гарантиране, че статистическите промени са добре координирани между международните организации и че тази работа се разпределя ефективно; и
- прилагане на новата система от национални сметки на Организацията на обединените нации, ESA, на системата от сметки за околната среда и икономиката на Организацията на обединените нации, на европейските икономически сметки за околната среда и на ръководствата за платежния баланс.

Цел 1.4

Да се насърчават и осъществяват дейности по статистическо консултиране и статистическо подпомагане в държави извън Съюза с оглед на приоритетите във външната политика на Съюза и като се отделя специално внимание на разширяването и европейската политика за съседство.

Целта ще бъде постигната чрез:

- постигане на водеща роля на ЕСС на международната сцена;
- предоставяне на данни за целите на външната политика на Съюза;
- оказване на подкрепа на службите на Комисията при прилагането на политиките за развитие и международно сътрудничество, при контактите им с международните организации и по въпроси от общ статистически интерес с региони на трети държави или с трети държави;
- разпространяване на съответните статистически данни в подкрепа на процеса по разширяване и на преговорите;
- свеждане до минимум на исканията от страна на новите държави членки за дерогации, които водят до липса на данни;
- договаряне на споразумения или меморандуми за разбирателство с трети държави;
- разработване и изпълнение на програми за техническо сътрудничество;
- оказване на техническа помощ, насочена към хармонизиране и предоставяне на данни; и
- подобряване на действията по сътрудничество и координация между членовете на ЕСС.

⁽¹⁾ ОВ L 251, 18.9.2012 г., стр. 49.